

Vårbyg

af Anders Schou

Vårbyg blev i 2008 hårdt ramt af tørken i foråret og forsommeren. Vandmangelen betød, at kernefyldningen i mange marker blev utilstrækkelig. I Vestdanmark var tørken så udpræget, at vårbyggen flere steder havde besvær med at sætte aks.

Der har været otte sorter med i de økologiske landsforsøg i år (Se resultater i tabel 1). Udbyttet i sortsblandingen har ligget mellem 30,3 og 44,9 hkg/ha. Niveauet af svampesygdomme i forsøgene var på et lavt niveau og der var ingen forskel i angrebsgrad mellem de forskellige sorter.

Fairytale har en af de laveste karakterer for nedknækning af aks og som den eneste karakteren 0 for nedknækning af strå. Fairytale har givet det højeste udbytte af de afprøvede sorter. Det er første år Fairytale afprøves i de økologiske landsforsøg, og sorten har klaret sig bedst. Anakin har ligeledes klaret sig godt i 2008. Simba, Afrodite og umbrella har klaret sig acceptabelt. Sorterne Power og Auriga har givet de laveste udbytter målt i forhold til sortsblandingen.

Power har tidligere klaret sig acceptabelt i de økologiske forsøg og givet et stabilt udbytte, men i 2008 har den ikke kunne præstere udbytter der lå på niveau med sortsblandingen. I observationsparcellerne var det sorten Simba der klarede sig bedst, med Fairytale på en sikker andenplads.

Billede 1. Kraftig manganmangel i vårbyg.

Tabel 2 på næste side, viser forholdstal fra landsforsøgene 2004-2008 for de sorter, hvor der har været afprøvet økologisk i 2008.

Sorterne Simba og Power har de seneste år klaret sig godt og været gode valg. Power gav dog et noget lavere udbytte end sorts-

Tabel 1. Vårbygssorter. Resultater fra fire forsøg, SortsInfo 2008.

Sort	Strå ¹ cm	Nedknækning ¹		Udbytte 2008	
		aks	strå	hkg/ha	relativ
Blanding*	48	3.5	2.5	37.8	100
Fairytale	56	3.5	0	40.0	106
Anakin	61	4.5	2.5	39.1	103
Afrodite	57	3.5	7	39.0	103
Simba	45	4	2	38.6	102
Umbrella	52	7	1.5	38.8	102
JB Flavour	50	4.5	6.5	37.6	99
Power	50	6.5	2.5	36.0	95
Auriga	53	2.5	2.5	35.1	93
LSD_{0,95}				2.7	

*Blanding = Power, Anakin, Scandium, Quench

1 = Observationsparceller 2008, 0 = ingen nedknækning.

Tabel 2. Vårbygssorter, der sandsynligvis er til rådighed som såsæd i 2008. Relative udbytter 2003-2007, SortsInfo.

Sort	2003	2004	2005	2006	2007	2008
100 = hkg/ha	43.2	44.4	53.5	39.7	44.8	37.8
Blanding	100	100	100	100	100	100
Fairytales						106
Anakin				102	98	104
Afrodite						103
Simba	104	94	102	106	101	102
JB Flavour						99
Power		100	100	99	108	95
Auriga					99	93

blandingen i 2008. Indenfor de nye sorter i Økologisk dyrkning har Fairytales og Anakin klaret sig godt i 2008, men det bliver interessant at se om Fairytales også klare sig godt i 2009. Udbytterne i observationsparcellerne har ligget over indeks 103 i de sidste 4 år. Ulempen ved Fairytales og Anakin er deres konkurrenceevne overfor ukrudt er lavere end Simba og Power. Umiddelbart kunne det se ud til at Power er ved at blive overhalet af Fairytales som førstevalg og måske også af Anakin. Fairytales og Anakin blev fremavlet

på et relativt lille areal i 2008, hvorfor der kun vil være en begrænset mængde udsæd til rådighed i 2009.

Konklusion

Sorten Simba er førstevalg

Fairytales har lavere konkurrenceevne

Alternativt Power eller Anakin